

Formanden (Sofus Høgsbro): Det bedes bemærket, at Nummerne paa Uendingsforslagene Nr. 90 og Nr. 91 paa Udvalgets Liste ere ombyttede, og at Uendingsforslag Nr. 116 er stillet til Lovforslagets § 35.

Ordføreren (S. C. Christensen): Naar vi nu staa her ved 3dje Behandling af denne Lov, efter hvis Tilendbringelse den skal forlade os for at gaa til det andet Ting, er det ikke unaturligt, om man et Øjeblik dvæler ved det Arbejde, som har fundet Sted i denne Samling. Lovforslaget blev forelaaet her den 9de Oktober og kom til første Behandling den 8de November. Denne Behandling varede til 13de November, og ærede Medlemmer vide, at det var en meget indgaaende første Behandling, som Sagen var Genstand for. Der blev nedsat Udvalg om Sagen den 16de November og dette Udvalg har holdt 20 Møder. Jeg tror, at Udvalgets Medlemmer kunne bevidne, at disse Møder ikke have været saa meget korte endda, og Sagen ogsaa i Udvalget har været Genstand for en meget indgaaende Behandling. Anden Behandling fandt Sted i Dagene fra den 10—14de Februar. Ved denne Behandling tog Folketinget Standpunkt til alle de principielle Bestemmelser, der enten bleve satte ind i Lovforslaget eller i Forvejen vare deri. Naar der nu her til tredje Behandling forligger en betydelig Række Uendingsforslag, ere disse ikke saa meget af reel som formel Natur. De allerfleste ere af formel Art, dels saakaldte sproglige Uendringer, dels saadanne, som blot sammenbrage Stykker til en Paragraf og derved give Forslaget et andet Ydre, end det nu har.

Allerede ved Sagens første Behandling udtalte jeg, at naar vi skulde have en Skolelov gennemført, gjaldt det om at gennemføre den saaledes, at den kunde blive til Gavn og Glæde ikke alene for Lærerstand, men ogsaa for de Forældre, hvis Børn skulde besøge Skolen. Thi først naar begge Parter modtage Loven med Glæde, kommer den til at virke til Betsignelse. En Lov om Folkestolen, der udelukkende kommer den ene af disse Parter til gode, vil efter min Overbevisning ikke blive Skolen til nogen virkelig Gavn, fordi den let vil vække Misnøje hos Befolkningen, og hvis denne kommer til at se paa Skoleloven og Skolen med Misfornøjelse eller blot med lidt skæve Øjne, vil det gode Forhold, som maa være til Stede mellem Skole og Befolkning, for at Skolen kan komme til at gøre sin gode og nyttige Gerning, lide et Brud. Jeg udtalte derfor allerede den Gang, at jeg var Ministeren taknemmelig for,

at Lovforslaget ogsaa omfattede andet end de rene og skære Lønninger. Jeg mente, det var rigtigt, at Ministeriet ikke alene havde holdt sig til Lønningerne, men ogsaa tog andre Punkter med, saaledes Punktet om Medfættelsen af det tidligere for en Lærer lovmæssige Antal Børn. Det er en Selvfølge, at ikke alle de Punkter, den højtærede Minister har taget med i sit Forslag, have vundet mit Bifald, lige saa lidt som de, som det viser sig, have vundet det høje Tings Bifald. Udvalgets og Tingets Arbejde ved 2den Behandling er gaaet ud paa at tage flere af de Spørgsmaal med, der kunde antages baade at komme Skolen til Gavn og Nytte og at interessere Befolkningen. Det er langt fra, at Tinget har taget alle de Spørgsmaal op, som der kunde være Tale om at tage op til Behandling i en Skolelov. Jeg skal saaledes nævne et meget vigtigt Spørgsmaal, som det havde ligget grumme nær at tage med, men som Udvalget og det høje Ting ved 2den Behandling har ladet ligge, fordi man ikke har ment, at Tiden var til at trænge igennem med det alt sammen, og fordi man nødvendig vilde mage det saa, at Forslaget maaste stulde drukne under Bejs. Det er Spørgsmaalet om Skolernes Indretning. Disse indrettes jo nu efter Loven af 1856, og de Forordninger, der i denne stilles til Skolelærernes Indretning, ere til visse ikke store. Ministeren har imidlertid ikke taget Spørgsmaalet med, Udvalget heller ikke, og Tinget har heller ikke ved 2den Behandling krævet det medtaget. Vi have ikke taget det op senere, fordi vi mene, at denne Side af Sagen bør henlægges, indtil den en Gang i Fremtiden kan tages op. Løsningen af dette Spørgsmaal vil kræve yderligere Udgifter fra Kommunerne Side og det ikke ubetydelige Udgifter, og den økonomiske Tilstand i Landet for Øjeblikket er ikke af den Art, at den særlig kan friste Folketinget til nu at tage saadanne Spørgsmaal op. — Vi have ogsaa ladet et andet Spørgsmaal ligge, som tidligere har vakt Interesse i det høje Ting, naar der har været Skolelovsforslag fremme til Forhandling. Det er Spørgsmaalet om vor Folkestoles Stilling til Kirken. Hele dette Spørgsmaal have vi ladet ligge. Dette Spørgsmaal har forskellige Sider, som kunne drages frem. Jeg skal saaledes nævne Spørgsmaalet om Tilsynet: hvorvidt man skal gaa over fra det nuværende kirkelige Tilsyn med Skolen til et Tilsyn, der føres af Undervisningsinspektører eller Amtsinpektører. Dernæst er der en anden Side af Sagen, nemlig Spørgsmaalet om Religionsundervisningens Stilling i Skolen, om man